

Äldrenämnden

**Protokoll nr 6 fört vid äldrenämndens sammanträde tisdagen,
den 12 juni 2012 kl. 16.00-16.24**

Justerat, den 21 juni 2012

Paragrafer 1- 28, omedelbart justerade: § 19

Joakim Larsson (M)
Ordförande

Christopher Ödmann (MP)
Vice ordförande

NÄRVARANDE:

Ordförande
Vice ordförande

Joakim Larsson (M)
Christopher Ödmann (MP)

Ledamöter

Olle Andretzky (M)
Birgitta Breile (M)
Kitty Ericsson (M)
Dennis Wedin (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Helen Jäderlund Eckardt (FP)
Mirja Räihä (S)
Gabriel Marawgeh (S)
Norma Aranda de Gutiérrez (S)
Eivor Karlsson (MP)
Torun Boucher (V)

Ersättare:

Magnus Bock (M)
Marianne Pettersson (M)
Frida Johansson Metso (FP)
Madeleine Sjöbage (C)
Magnus Nilsson (S)
Catarina Carbell (S)
Manlio Palocci (S)
Sarah Johansson (MP)
Anders Ödmark (MP)

Förhinder: ersättarna Mathias Hellichius (M), Lars Edvall (M), Carl Tunberg (FP) och Brit Rundberg (V).

Tjänstgörande ersättare: samtliga ledamöter är närvarande.

Närvarande tjänstemän: förvaltningsdirektören Eva Frunk-Lind, avdelningscheferna AnnMarie Ståhl, Chatrin Engbo och Raili Karlsson, kommunikatören Carl

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

Smutterberg, nämndsekreteraren Barbara Ahlmark samt biträdande borgarrådssekreterare från Äldre- och ytterstadsroteln Sandra Molander.

§ 1 Närvarande

Noteras närvarande ledamöter och tjänstgörande ersättare.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Christopher Ödmann (MP) utses att tillsammans med ordföranden Joakim Larsson (M) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan av protokollsjustering

Anmäls att äldrenämndens protokoll 5/2012-05-15 justerats 2012-05-22.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Inga övriga frågor anmäls. Varefter godkänns dagordningen.

§ 5 Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Inga skrivelser anmäls.

§ 6 Förvaltningschefens information

Chatrin Engbo informerar om följande:

- Kommunfullmäktige har godkänt förslag till Överenskommelse mellan Stockholms stad och den ideella sektorn inom sociala områden. En signeringsceremoni äger rum den 4 september i Stadshuset, Gyllene salen. Ceremonin inleds av borgarråden Anna König Jerlmyr och Joakim Larsson. Den idéburna sektorn representeras av Lotta Johansson från Länsbygderådet och Mikael Theander från Röda Korset. Efter inledningen signerar borgarråden samt representanter för alla deltagande organisationer överenskommelsen.
(Inbjudan till signeringsceremoni delas ut till nämnden)
- Stockholms stad deltar i ett EU-projekt DAA (Design for Active Ageing) som syftar till att sprida såväl tekniklösningar som systemlösningar för att äldre ska kunna leva ett aktivt liv. Äldrenämnden och två stadsdelsförvaltningar, Norrmalm och Farsta, deltar i projektet som löper under perioden fr.o.m. 2012-01-01 t.o.m. 2014-06-30.
(Informationsblad dnr 0306-171/2012 delas ut till nämnden)

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

- Det första rådslaget om äldreomsorgen genomfördes den 28 maj 2012 i Fruängens servicehus. Borgarrådet Joakim Larsson öppnade diskussion och flera idéer och intressanta förslag lämnades in. I rådslaget deltog också de äldre som är boende på Fruängens servicehus och deras anhöriga. Representanter från äldrenämnden, kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) och äldrenämndens råd för funktionshinderfrågor var med.

Nästa rådslag om äldreomsorgen kommer att äga rum måndagen den 18 juni 2012, kl. 10.30-13.30, på Serafens vård- och omsorgsboende, Bolinders Plan 1, Kungsholmen. Rådslagets tema blir "Vilka förväntningar har du på äldreomsorgen?"

Informationen om rådslaget den 18 juni 2012 kom med i den lokala tidningen på Norrmalms. Inbjudan skickas till äldrenämnden, kommunstyrelsens pensionärsråd, äldrenämndens råd för funktionshinderfrågor samt olika frivilliga organisationer, pensionärsorganisationer, forskare, politiker och medborgare. Under hösten 2012 planeras ytterligare rådslag.

- En ny broschyr "Äldreomsorg för dig som bor i Stockholms stad" som innehåller samlade uppgifter om stadens tjänster inom äldreomsorgen delas ut.

Raili Karlsson informerar om följande:

- En upphandling av hemtjänsten är på gång och äldreförvaltningen har påbörjat med en del förberedande insatser. Ett ärende om detta kommer till nästa äldrenämndsammanträde den 18 september.

§ 7 Rådgivande funktion för funktionshinderfrågor i äldreomsorgen

Ärende

Föreligger ärende dnr 0708-101/2012, bordlagt från sammanträde den 17 april 2012 § 11 och sammanträde den 15 maj 2012 § 7.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M), ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) och ersättaren för (C) Madeleine Sjöbage yrkar bifall till återremiss av ärendet i enlighet med gemensamt förslag till beslut.

I detta instämmer ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S).

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Torun Boucher (V) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Utdragsbestyrkande

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

Ordföranden Joakim Larsson (M) finner att det finns tre förslag till beslut, därav ett förslag på återremis av ärendet.

Ordföranden ställer proposition på återremiss mot avslag och finner majoriteten för ett gemensamt förslag från (M), (FP), (C) och (S) att återremittera ärendet.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden återremitterar ärendet och anför följande:
2. Äldreförvaltningen uppdras att bereda nytt ärende där yttranderätten i funktionshinderfrågor beträffande äldre över 65 år överlämnas till socialnämndens råd för funktionshinderfrågor.
3. Äldrenämnden anför därutöver:

”Funktionshinderaspekter beaktas av flera råd i stadens organisation. Funktionshinderråd finns vid varje stadsdelsnämnd, vid en del facknämnder och vid flera kommunala bolag. Alla dessa råd beaktar funktionshinderfrågor såväl för barn som för vuxna inklusive äldre och ger en samlad bild av läget i stadens verksamheter samt underlag för beslut. Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor framför synpunkter på stadens övergripande arbete med handikappfrågor innan beslut fattas av kommunstyrelsen. Det finns därutöver två andra centrala råd för funktionshinderfrågor vid två facknämnder: äldrenämnden och socialnämnden.

Socialnämndens råd för funktionshinderfrågor har yttranderätt oavsett ålder och kan därmed ge en bättre helhetsbild av funktionshinderproblematik för barn, ungdomar och vuxna. Uppdelning av funktionshinderfrågor för vuxna upp till 65 år och vuxna som har fyllt 65 år är i dagens samhälle inte längre lika relevant eftersom att gränserna för ålderdom och funktionshinder flyttas fram. Bred kompetens och kunskap om funktionshinder finns hos Socialtjänstens funktionshinderråd.

Äldrenämnden anser därför att socialnämndens råd för funktionshinderfrågor kommer att beakta funktionshinderfrågor för äldre på lika bra sätt som det gör i dag för barn, ungdomar och vuxna. Det gemensamma rådet kommer att ge bättre beslutsunderlag för både socialnämnden och äldrenämnden.

Äldrenämnden föreslår vidare att äldreförvaltningen bistår socialförvaltningen med kompetens och resurser för att hantera det gemensamma rådet.”

Reservation från (MP):

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) med hänvisning till eget yrkande:

Utdragsbestyrkande

”Miljöpartiet yrkar att äldrenämnden beslutar att

1. i första hand avslå förvaltningens förslag till beslut
2. i andra hand verka för att kommunstyrelsens funktionshinderråd ges uppdraget att skriva underlag åt äldrenämnden
3. framföra följande:

Det behövs ett råd för funktionshinderfrågor vid äldrenämnden. Personer med funktionsnedsättning är den mest diskriminerade gruppen i vårt samhälle och det är oerhört viktigt att vi som äldrenämnd får synpunkter från de organisationer, som specifikt företräder personer med olika slag av funktionsnedsättningar. Deras problem skiljer sig från problem som personer utan funktionsnedsättning har. När det gäller människors lika rättigheter - ett perspektiv som miljöpartiet särskilt värnar om - behövs verkligen synpunkterna från personer med funktionsnedsättning.

Miljöpartiet vill därför i första hand ha kvar rådet för äldrenämnden och i andra hand borde kommunstyrelsens funktionshindersråd skriva underlag åt äldrenämnden.”

Reservation från (V):

Mot beslutet reserverar sig ledamoten Torun Boucher (V) med hänvisning till eget yrkande:

”Vänsterpartiet yrkar att äldrenämnden beslutar

att avslå förvaltningens förslag till beslut

att den rådgivande funktionen gällande funktionshinderfrågor inom äldreomsorgen kvarstår i nuvarande form;

Vänsterpartiet har två möten i rad yrkat på bordläggning i detta ärende för att hinna ta del av synpunkter från rådet för funktionshinderfrågor samt därefter synpunkter från organisationerna DHR, HSO och SRF i enlighet med ett av yttrandena från rådet för funktionshinderfrågor. Ärendet har också bordlagts vid båda tillfällena då även de borgerliga partierna yrkat på bordläggning. Vänsterpartiet tycker det är bra om beslutet är väl förankrat och ser inte att detta är ett beslut som brådskar på något vis. Det finns inte någon anledning till att äldrenämnden ska ta ett beslut utan kunskap om vad berörda organisationer anser om beslutet.

När nu förslaget kommer tillbaka en tredje gång utan att ärendet förändrats och utan att synpunkter från funktionshinderorganisationer bilagts ärendet så väljer Vänsterpartiet att avslå förslaget och yrka på att rådet kvarstår i sin nuvarande form. Som politiker i nämnden är det värdefullt att ta del av synpunkter från funktionshinderrådet då detta råd har delvis ett annat perspektiv än pensionärsrådet. Det finns en tendens att göra om funktionshinderfrågor till äldrefrågor så fort 65-års-strecket har passerats, och det finns en stark poäng i att understryka att funktionsnedsättningar inte är helt synonyma med det naturliga åldrandet, utan att det finns personer som är över 65 år som är fortsatt funktionsnedsatta av andra skäl. Det är alldeles för vanligt att denna grupp osynliggörs i ännu högre grad efter fyllda 65 år.

Vi anser även att det finns en stark demokratisk poäng med att medborgare involveras i stadens politiska verksamheter när så är möjligt, och finner det märkligt att rationalisera bort ett medborgerligt engagemang.”

§ 8 Stockholms stads program för stöd till anhöriga 2012-2016

Ärende

Föreligger ärende dnr 070303-159/2012

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C).

Ledamoten Torun Boucher (V) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) anmäler eget särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av (MP), (S) och ersättaryrkande från (C) och ett eget förslag till beslut från (V).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner majoriteten för förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av (MP), (S) och ersättaryrkande av (C).

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget till ”Stockholms stads program för stöd till anhöriga” och överlämnar det till Kommunstyrelsen med förslag att programmet ersätter ”Anhörig/närståendepolicyn för Stockholms stads äldreomsorg” som beslutades i kommunfullmäktige den 21 juni 2010.

Reservation från (V):

Mot beslutet reserverar sig ledamoten Torun Boucher (V) med hänvisning till eget yrkande:

Vänsterpartiet yrkar att

1. Nämnden godkänner förslaget till program för stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående under förutsättning att texten klargörs i enlighet med nedan synpunkter
2. Programmet ersätter ”Anhörig/närståendepolicyn för Stockholms stads äldreomsorg! Som beslutades i kommunfullmäktige 2010-06-21
3. Nämnden överlämnar programmet till kommunstyrelsen

Vänsterpartiet menar att några stycken i texten är onödigt ospecifika.

- Om direkt stöd står att närstående ska godkänna om anhörig söker insatser för egen del. Denna formulering behöver klargöras.

Utdragsbestyrkande

- I programmet hänvisas till anhöriggrupper enligt propositionen (s 23). Men dessa anhöriggrupper har visat ge bra resultat för föräldrar till funktionsnedsatta barn. Anhöriggrupper för närstående till äldre och för närstående till barn fungerar inte självklart på samma sätt. Det behöver preciseras.
- Vi tycker det är utmärkt att många intresseorganisationer engagerar sig, men dessa ska vara komplement och inte ersättningar. Detta måste vara tydligt. Alla är inte bekväma med alla intresseorganisationer.
- Vi instämmer i att begreppet stödsamtal behöver definieras. Vi tycker dock att det är viktigt att det också finns psykologisk kompetens hos dem som till exempel utför stödsamtal med anhöriga till dementa.

Därutöver har Vänsterpartiet några generella synpunkter på förutsättningarna för stöd till anhöriga:

Förvaltningen konstaterar att det finns många yrkesverksamma mitt i livet som hjälper äldre. Faktum är att uppemot 70 procent av omsorgen av äldre sköts av anhöriga, och många av dem är mitt i livet. Det finns även nya studier som visar att många anhöriga som fortfarande är yrkesverksamma har gått ner i arbetstid för att klara detta. Stöd till anhöriga är därför väldigt angeläget, och det allra bästa stödet är naturligtvis att äldre i behov av omsorg får de insatser hon eller han behöver. Idag upplever många anhöriga att de måste "täcka upp" för en bristande omsorg. Det har blivit svårare att få biståndsbeslut, och framförallt i hemtjänsten har tidsåtgången för insatserna en förskräckande tendens att krympa ihop. Det är inte heller samhällsekonomiskt hållbart att många upplever sig tvungna att gå ner i arbetstid för att beviljade insatser till äldre med omsorgsbehov inte räcker till.

Men även med fullgoda insatser kommer det alltid att finnas anhöriga som gör stora insatser och som är i behov av stöd. Därför är det utmärkt att staden utarbetat ett program för detta.

Vänsterpartiet vill i sammanhanget passa på att understryka vikten av stadens avlastningsboenden. Om den äldre ska acceptera att åka i väg till avlastningsboende, så att avlastning blir möjlig, måste det vara attraktivt att åka dit, ett trevligt avbrott i vardagen."

Särskilt uttalande (S):

"Givetvis ska staden ta fram ett nytt program när lagstiftningen ändras. Det är viktigt att de som är anhörgvårdare får stöd och avlastning vid behov.

Men samtidigt är vi oroliga över en utveckling där politiken abdikerar och vården alltmer blir beroende av att anhöriga avstår från att arbeta. Bland låginkomsttagare betyder det att (oftast) döttrar måste stanna hemma och därmed förlorar både pensionspoäng och en del av sitt oberoende. Mera välbärgade kan däremot få ekonomiskt stöd av skattebetalarna för anhörigomsorgen via RUT- avdrag. Parallellt ser vi att många får avslag för sina ansökningar om äldreboende och då kan det anhöriga vara den kvarvarande möjligheten för den enskilde. Är det rimligt att man då måste stanna hemma från sitt arbete för att göra det som egentligen trygghetssystemen ska ta hand om? Det skulle också vara intressant att få siffror på hur många män respektive kvinnor som är anhörigvårdare."

§ 9 Införande av värdighetsgarantier för äldreomsorgen i Stockholms stad

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

Ärende

Föreligger ärende dnr 070303-94/2012

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersätтарыrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) anmäler eget särskilt uttalande.

Ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) anmäler eget särskilt uttalande.

Ledamoten Torun Boucher (V) anmäler eget särskilt uttalande.

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till värdighetsgarantier för äldreomsorgen i Stockholms stad och beslutar att värdighetsgarantierna ska gälla all verksamhet såväl inom myndighetsutövning som inom de verksamheter som utför äldreomsorg, oavsett driftsform.
2. Äldrenämnden överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Särskilt uttalande (MP):

”Miljöpartiet ser positivt på att arbetet utifrån stadens värdegrund för äldreomsorgen förankras i en systematisk arbetsprocess och preciseras genom ett antal s.k. värdighetsgarantier. Dessa bör lämpligen kunna ingå som kvalitetsgarantier i stadens system för integrerade ledning och styrning. De utfästelser som sker genom värdighetsgarantierna bör kunna följas upp med hjälp av genomtänkta indikatorer.

Det är bra att ambitiösa fortbildningssatsningar genomförs för att förverkliga de äldres delaktighet i utredning, valmöjligheter och rätt att påverka när och hur stödinsatser ges.

Men samtidigt vet vi att många äldre är svårt sjuka och att deras vardagstillvaro i hög grad - och ofta under ganska lång tid - präglas av sjukvårdande insatser. Det finns all anledning att rikta ökad uppmärksamhet mot att säkerställa tillräcklig professionell medicinsk kompetens i stadens äldreomsorg.

Ett värdigt liv innebär även att ha god aptit och få i sig tillräckligt med mat och vätska, att kunna undvika att ramla samt att slippa trycksår. Då vi dessutom ser att antalet äldre med demenssjukdom ökar går det inte att blunda för att resursfrågorna – alltså behov av rimlig medelstilldelning inom äldreomsorgen - är av avgörande betydelse för ett värdigt åldrande även för de mest sjuka äldre.”

Särskilt uttalande (S):

”Redan när kommunfullmäktige tog det första beslutet så ansåg vi att den kan vara svårt att hålla uppställda garantier utifrån den organisation och den bemanning som

finns inom äldreomsorgen. Vi menar att en värdegrund och värdighetsgarantier kräver att de anställda känner att de kan uppfylla dem.

Vi anser också att organisationen kring biståndsbedömningen försvårar arbetet, när samma person har i uppgift att biståndsbedöma enligt lagen samtidigt som hon/han ska hålla igen budgeten. Vi menar även att garantin kommer att vara uddlös eftersom det inte finns möjlighet att få ersättning när utförarna inte följer värdighetsgarantin.”

Särskilt uttalande (V):

”Vänsterpartiet har lyft detta flera gånger och gör det igen - vi är ytterst oroade över den verklighet som såväl vård- och omsorgsboenden som hemtjänsten verkar i. Förvaltningen skriver att en förutsättning för att lyckas med arbetet är att medarbetare får de förutsättningar som krävs. Vi menar att dessa saknas idag på allt för många ställen.

Den ekonomiska styrningen av äldreomsorgen går på tvärs mot en värdig äldreomsorg. Flera av våra äldreomsorgsboenden har en styrning mot lönsamhet som i praktiken inneburit ett allt annat än värdigt boende. Det är framförallt stadens egna ekonomiska ramar och ekonomiska styrning, stadens allt överordnade privatiseringsagenda, stadens allt mer centraliserade verksamhet och slutligen den mycket svaga meddelarfrihet som råder inom de privata verksamheterna som bidrar till dagens allt annat än tillfredsställande situation. Det saknas helt enkelt grundläggande förutsättningar i Stockholms stad för en lokal värdighetsgaranti som kan göra skillnad för de äldre. Risken är att personalen ges målsättningar som i själva verket är omöjliga att uppfylla. Omöjliga målsättningar riskerar att bli kontraproduktiva.

Förvaltningen skriver även att det är viktigt att medborgarna tydligt kan se och förstå skillnaden mellan synpunkter och klagomål i förhållande till rättelse om värdighetsgarantin inte uppfylls. Även vi har svårt att förstå detta, så det behöver helt uppenbart klargöras. Vad vi kan förstå ska någon på stadsdelsförvaltningen få ansvar för att se till att brister åtgärdas om värdighetsgarantin inte hålls. Det kan vara värt att påminna sig om att även Socialstyrelsen har problem med att få en del verksamheter att åtgärda brister. Eller som de själva skriver i fallet Koppargården: ”I återrapporteringen beskrivs att handlingsplaner finns, men Socialstyrelsen menar att dessa har begränsat värde om vårdgivaren inte genom tillräcklig egenkontroll och uppföljning säkerställer att de också genomförs och får genomslag ute i verksamheten” (Socialstyrelsens dnr 41- 11307/2009).”

§ 10 Ansökan till Socialstyrelsen om prestationsersättning för utformande av minst tre värdighetsgarantier för år 2012

Ärende

Föreligger ärende dnr 070303-151/2012

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Mirja Räihä anmäler eget särskilt uttalande.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens ansökan till Socialstyrelsen om prestationsersättning på 7037821 kronor för utformande av minst tre värdighetsgarantier 2012.

Särskilt uttalande från (S):

”Redan när kommunfullmäktige tog det första beslutet så ansåg vi att den kan vara svårt att hålla uppställda garantier utifrån den organisation och den bemanning som finns inom äldreomsorgen. Vi menar att en värdegrund och värdighetsgarantier kräver att de anställda känner att de kan uppfylla dem.

Vi anser också att organisationen kring biståndsbedömningen försvårar arbetet, när samma person har i uppgift att biståndsbedöma enligt lagen samtidigt som hon/han ska hålla igen budgeten. Vi menar även att garantin kommer att vara uddlös eftersom det inte finns möjlighet att få ersättning när utförarna inte följer värdighetsgarantin.”

§ 11 Förslag till organisatorisk placering av köhantering för vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen samt tillämpningsanvisningar för köhantering

Ärende

Föreligger ärende dnr 0801-88/2012

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) och ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C).

Ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) yrkar bifall till eget förslag till beslut med instämmande av ledamoten Torun Boucher (V).

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av (MP) och ersättaryrkande från (C) och ett gemensamt förslag till beslut från (V) och (S).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner majoriteten för förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av (MP) och ersättaryrkande av (C).

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag till

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

ny organisatorisk central placering av köhantering för vård- och omsorgsboenden samt dagverksamheter i äldreomsorgen inom äldreförvaltningens avdelning Stockholms Trygghetsjour fr.o.m. 1 januari 2013.

2. Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag till tillämpningsanvisningarna för köhantering inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden.
3. Äldrenämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen med förslag att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tillför äldrenämnden 4,0 mnkr årligen för finansiering av central köhantering för vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter inom äldreomsorgen.

Reservation från (S) och (V):

”Socialdemokraterna och Vänsterpartiet yrkar tillsammans

att äldrenämnden i huvudsak bifaller förvaltningens förslag till beslut

att äldrenämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en risk- och konsekvensanalys av personalneddragningen

samt anför följande:

Vi anser att köhanteringen kan bli lättare att hantera när den hanteras av färre aktörer, i detta fall regionerna. Men vi ser ändå med oro att antalet anställda minskar från 7,6 personer till 5,0. Det kan innebära att köhanteringen inte blir effektivare eftersom det är färre personer som förväntas att utföra lika mycket arbete som förut. Utifrån det anser vi att en risk- och konsekvensanalys bör göras så att eventuella risker kan elimineras snabbt.”

§ 12 Förslag till riktlinjer för Lex Sarah

Ärende

Föreligger ärende dnr 0111-164/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) anmäler eget särskilt uttalande med instämmande av ledamoten Torun Boucher (V).

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till riktlinjer för tillämpning av Lex Sarah i Stockholms stad.

2. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till riktlinjer för tillämpning av Lex Sarah.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att ge äldreförvaltningen och socialförvaltningen i uppdrag att gemensamt utarbeta rutiner för uppföljning av rapporter och anmälningar enligt Lex Sarah inom stadens socialtjänst och verksamhet enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Särskilt uttalande från (MP) med instämmande av (V):

”Det är bra att en arbetsgrupp från äldreförvaltningen, socialförvaltningen och stadsledningskontorets juridiska avdelning på olika sätt arbetar med att ge information, vägledning och utbildning till stadsdelsnämnderna och övriga berörda nämnder om t.ex. Lex Sarah.

Men för att komma åt brister i äldre vården krävs att de anställda inte är rädda för att anmäla missförhållanden. Det måste kännas lätt och konstruktivt för personalen att tala med de närmaste cheferna på äldreboendena och hemtjänsten. I olika reportage har det tvärtom framkommit hur rädda de anställda verkar vara för att slå larm. Ofta är det först sedan de slutat som de vågar berätta om vad som hänt. Det verkar som om varningssystemet inom äldre vården inte fungerar.

Alla anställda har en plikt att rapportera om missförhållanden på arbetsplatsen. Men Socialstyrelsen får in alldeles för få anmälningar enligt Lex Sarah. Vilket inte är svårt att förstå. Anmälningarna får inte vara anonyma och ska lämnas direkt till den som leder verksamheten.

Om Lex Sarah ska kunna fungera som det var tänkt borde därför lagen skärpas. Anställda måste kunna göra anonyma anmälningar direkt till ansvariga myndigheter. Plikten att anmäla borde också kombineras med ett skydd mot att arbetsgivaren eventuellt försöker ta reda på och sedan kanske straffa den som har anmält. Om anställda vågar slå larm kommer antalet skandaler rapporter förhoppningsvis också att bli färre i framtiden.”

§ 13 Överenskommelser för verksamheter som drivs i egen regi

Ärende

Föreligger ärende dnr 0803-166/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersätтарыrkande från Madeleine Sjöborge (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) anmäler eget särskilt uttalande med instämmande av ledamoten Torun Boucher (V).

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag att ta fram överenskommelser för verksamheter som drivs av staden i egen regi.
2. Äldrenämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.
3. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att uppdra åt äldrenämnden att tillsammans med stadsdelsförvaltningar ta fram och kontinuerligt revidera underlag till överenskommelser.
4. Äldrenämnden, under förutsättning att kommunfullmäktige kommer att ta beslut i enlighet med föregående pkt 3, uppdrar åt äldreförvaltningens direktör att tillsammans med stadsdelsförvaltningar ta fram och kontinuerligt revidera underlag till överenskommelser.

Särskilt uttalande från (S) med instämmande av (V):

”Vi anser att det är märkligt att förvaltningen kommer med ett förslag på att ta fram överenskommelser för verksamheter i egen regi. Vi menar med detta att varje stadsdelsnämnd tar fram verksamhetsplaner för äldreomsorgen, verksamhetsplaner där det finns målbeskrivningar och åtagande för verksamheterna utifrån riktlinjer i stadens budget.

Vi konstaterar vidare att den starka betoningen av kravet på likabehandling motverkar strävandena efter mångfald liksom möjligheterna att aktivt utnyttja verksamheter i egen regi för förnyelse, verksamhetsutveckling, försöksverksamhet m.m.”

§ 14 Ansökan från Föreningen ”Psykisk Hälsa” om bidrag till att få inrätta en stödtelefon för äldre som mår psykiskt dåligt

Ärende

Föreligger ärende dnr 070502-51/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersätтарыrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beviljar föreningen ”Psykisk Hälsa” ett bidrag på 175 000 kr till att inrätta en stödtelefon för äldre som mår psykiskt dåligt för andra halvåret 2012.

§ 15 Yttrande över revisionskontorets årsrapport för äldrenämnden för verksamhetsår 2011

Rapport från stadsrevision för yttrande senast 2012-08-31, dnr 355-51/2012

Ärende

Föreligger ärende dnr 0109-104/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till revisionskontoret som sitt yttrande över årsrapporten för äldrenämnden för verksamhetsåret 2011.

§ 16 Remiss av förslag till nytt trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016

Remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast 2012-06-22, dnr 307-643/2012

Ärende

Föreligger ärende dnr 0401-147/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S), ledamoten Torun Boucher (V) och ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C).

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Torun Boucher (V) anmäler eget särskilt uttalande.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av (S), (V) och ersättaryrkande från (C) och ett eget förslag till beslut från (MP).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner majoriteten för förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av (S), (V) och ersättaryrkande av (C).

Äldrenämndens beslut

Utdragsbestyrkande

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som sitt yttrande över remissen av förslag till nytt ”Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad för åren 2013-2016.

Reservation från (MP):

”Miljöpartiet yrkar att äldrenämnden beslutar att som svar på remissen säga följande:

Det största hotet mot Stockholms befolkning är och förblir Forsmarks kärnkrafts-anläggning och terroristattacker mot kärnkraftverken. En allvarlig olycka i ett kärnkraftverk i Forsmark skulle göra Stockholm obeboelig för all framtid. Något bra säkerhetsprogram mott dessa hot har än så länge lysts med sin frånvaro. Det finns alla anledning att stadens myndigheter skyndsamt tar fram ett sådant program.

Stadens befolkning växer varför ett sådant program behöver anpassas till en växande befolkning. Speciellt för de äldre är det viktigt att en evakueringsplan finns så personalen vet vad de ska göra när en olycka inträffat.”

Särskilt uttalande från (V):

”I programmet står att ”Stockholms stads samhällsplanering präglas av ambitionen att utveckla rena, väl upplysta och trygga stadsmiljöer för stadens medborgare. Vi ska även arbeta aktivt med att förebygga brott.”

Vänsterpartiet vill bara påminna om att det mest socialt och ekonomiskt hållbara sättet att proaktivt arbeta för dessa målsättningar är ett integrerat, jämlikt och jämställt samhälle. Den snabba segregering i bostadsområden, skolor och äldreomsorgsboenden som nu sker skapar i sig ett osolidariskt och i förlängningen otrött samhälle där staden delas upp i Gated Communitys och ”problemområden” dit ambulansen inte kommer lika fort”.

§ 17 Remiss av förslag till organisatorisk placering av Medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) och Medicinsk ansvarig rehabiliterare (MAR)

*Remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast 2012-06-29,
dnr 327-409/2012*

Ärende

Föreligger ärende dnr 0401-140/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C).

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Ledamoten Torun Boucher (V) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns fyra förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av ersättaryrkande från (C) samt egna förslag till beslut från (MP), (S) och (V) var för sig.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner majoriteten för förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av ersättaryrkande av (C).

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som sitt yttrande över remissen av förslag till en ny organisatorisk placering av MAS och MAR.

Reservation från (MP):

”Miljöpartiet yrkar att

- äldrenämnden avvisar förslaget till regionaliserad organisation av MAS-funktionen
- äldrenämnden anför följande:

De skäl, som stadsledningskontoret anför mot en central organisation av MAS-funktionen, äger i huvudsak giltighet även i vad avser förslaget till regionaliserad organisation.

Nuvarande organisation - med MAS-funktion på stadsdelsnämnds nivå - bör behållas.

En regionalisering säkerställer vare sig ett mer formaliserat, säkrare samarbete eller kan visa att det ger bättre förutsättningar för att bedriva verksamhet av god kvalitet.

En regionalisering skulle avsevärt försvåra för MAS att utföra sitt uppdrag.

I de entreprenördrivna vård- och omsorgsboendena ligger MAS-ansvaret på entreprenören. Detta har minskat stadsdelarnas insyn i dessa enheter. En regionalisering av stadsdelsförvaltningarnas MAS:ar, som svarar för nämndernas uppföljning av hälso- och sjukvården inom alla vård- och omsorgsboenden, riskerar att minska insynen ytterligare när de dagliga kontakterna med de lokala uppföljningsansvariga tjänstemännen på stadsdelsförvaltningarna upphör.

En region säkerställer i sig inte ett gott samarbete. Det gör däremot den samverkan och de nätverk, som idag byggts upp i samverkan mellan olika stadsdelsförvaltningars MAS:ar. Denna etablerade samverkan mellan stadens MAS:ar bygger inte enbart på personliga relationer utan på ett professionellt samarbete. Gruppen träffas regelbundet ca tio gånger per år för gemensam diskussion och arbete med olika kvalitetsinstrument. Skriftlig information sänds till dem som inte kan närvara. Ytterligare exempel är att MAS:arna regelbundet genomför samverkansträffar med entreprenörernas interna MAS:ar.

Utöver dessa regelbundna träffar består de varandra regelbundet i frågor som uppstår. MAS-gruppen har genom sitt samarbete utarbetat flera dokument (rutiner för dokumentation och för avvikelser - Lex Maria, rutiner för riskbedömningar avseende

nutrition, fall och trycksår m.m.). Samarbete finns även mellan stadsdelsnämnderna där några valt att köpa MAS-tjänster av varandra, vilket de valt av praktiska skäl. Det är viktigt med lokal kännedom om de verksamheter man ansvarar för och med samarbete mellan professioner med samlat ansvar och samsyn kring SoL- och HSL-frågor. En regionalisering av MAS-funktionen medför längre avstånd till samarbetspartnerna vid stadsdelsförvaltningarna – såväl utförare som handläggare. Det kommande övertagandet av hemsjukvården från landstinget innebär att staden får utökat hälso- och sjukvårdsansvar och därmed ökat behov av MAS-funktion. Detta är ytterligare ett skäl att nu inte ändra i organisationen.”

Reservation från (S):

”Socialdemokraterna yrkar att äldrenämnden beslutar att avslå förvaltningen förslag till beslut samt att därutöver anförä:

Vi anser att den organisatoriska placeringen av MAS ska vara kvar hos stadsdelsförvaltningarna.

Funktionen är viktig för äldreomsorgen och ska finnas så nära verksamheter som möjligt. Vi ser en risk att antalet MAS: ar kan minska i och med en regionalisering vilket skulle kunna innebära ett minskat stöd i stadsdelarna.

Det är viktigt att beakta synpunkterna från KPR som vid flera tillfällen har framhållit att stadsdelens MAS ska ha tillsynsansvar för alla utförare även de privata. I de fall utförarna har ”egen” MAS ska denne underordnas den kommunala MAS: en som ska ha det totala tillsynsansvaret för alla utförare samt ha rapporteringsskyldighet till nämnden.”

Reservation från (V):

”Vänsterpartiet yrkar att äldrenämnden godkänner följande uttalande som svar på remissen:

Stadsledningskontoret har haft i uppdrag att se över MAS/MAR organisationen i staden med inriktning central eller regional placering. Förslaget som stadsledningskontoret landat i är regional placering.

Av de vård- och omsorgsboenden för äldre som finns i staden utförs ca 70 procent i privat regi och 30 procent i egen regi. Entreprenörer och privata vårdgivare som driver äldreboende har egen MAS funktion med ansvar enligt 24 § HSL. Uppföljning av hälso- och sjukvårdskvalitet åligger stadsdelsnämnderna. Dessa har valt att använda den person som är anställd som MAS och MAR som uppföljare med sjukvårdskompetens. Uppföljningen görs av verksamheter i både egen och annan regi.

Stadsledningskontoret konstaterar att då stadsdelsnämnderna har ett huvudansvar för planering, bedömning och uppföljning bör även rådgivningsfunktionen ha en lokal förankring. MAS och MAR's lokalkännedom är en förutsättning för en bra och fungerande samverkan. Stadsledningskontoret konstaterar vidare att erfarenhetsutbytet och samverkan mellan stadsdelsnämndernas MAS:ar fungerar bra. Det finns även ett system där stadsdelsnämnderna täcker upp för varandra vid sjukfrånvaro och semester vad gäller MAS. Stadsledningskontoret drar dock slutsatsen att en regionalisering skulle formalisera och säkra detta samarbete.

Vänsterpartiet menar tvärtom att det är viktigt att MAS försätter att vara placerad ute i stadsdelsnämnderna samt att det samarbete och erfarenhetsutbyte som idag utvecklats kan formaliseras och säkras utan en organisationsförändring. Vi avråder därför från en regionalisering av MAS och MAR.

Vänsterpartiet håller däremot med om att det är av största vikt att MAS och MAR's roller förtydligas i organisationen. Det ser lite olika ut och det råder även lite olika meningar i staden vilka befogenheter i organisationen MAS och MAR har. Inte minst debaceln vid Koppargården är ett exempel på detta. Vänsterpartiet menar att det är viktigare att tydliggöra MAS och MAR's roller än att genomföra en organisationsförändring av deras lokalisering. Var i stadsdelsnämndens organisation MAS finns är en av de saker som bör förtydligas. Vänsterpartiet menar att det är viktigt att MAS är fristående och direkt underställd stadsdelsdirektören samt att MAS finns med som föredragande i stadsdelsnämnden. MAS och MAR ska alltid kunna rapportera direkt till nämnden.”

§ 18 Remiss av förslag till organisatorisk placering av heminstruktörer

*Remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast 2012-06-29,
dnr 327-408/2012*

Ärende

Föreligger ärende dnr 0401-141/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Torun Boucher (V).

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M), (FP), (S) och (V) och ersättaryrkande från (C) samt eget förslag till beslut från (MP).

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner majoriteten för förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M), (FP), (S), (V) och ersättaryrkande av (C).

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som sitt yttrande över remissen av förslag till organisatorisk placering av heminstruktörer.

Reservation från (MP):

”Miljöpartiet yrkar att äldrenämnden beslutar att som svar på remissen säga följande:

Miljöpartiet har drivit på för att det ska tas fram nya riktlinjer som tydligt talar om när personer med syn- och/eller hörselnedsättningar har rätt till hjälp av heminstruktör. Det är inte rimligt att det i några stadsdelar, men inte i andra, har funnits åldersgränser så att personer under 65 år inte haft rätt till insats. Likaså har det i vissa stadsdelar varit en begränsning så att personer med enbart hörselnedsättning inte inkluderats i rätten att kunna få heminstruktör.

Miljöpartiet välkomnar därför förslaget om en ny regional organisation för heminstruktörerna, som får i uppdrag att utarbeta nya riktlinjer. Enligt förslaget tas åldersgränserna bort, så att även personer under 65 år kan omfattas, och både personer med synnedsättning, hörselnedsättning och kombinationer av dessa två kan ha rätt till heminstruktör. Detta kommer att leda till mer likvärdiga bedömningar över staden. Möjligen är det tveksamt om just tre regioner, och inte fyra med två i södra staden, är den bästa indelningen. Att både lokalkännedom och specialisering möjliggörs är dock bra.

Det som i övrigt vore att önska är att boende i vård- och omsorgsboende ska kunna omfattas av rätten till heminstruktör, inte enbart att heminstruktörens arbetsuppgifter där i huvudsak ska handla om att utbilda och informera personal.”

§ 19 Remiss av KSL:s rekommendation att teckna överenskommelse mellan kommun och landstinget om WebCare

*Remiss från kommunstyrelsen för yttrande senast 2012-06-13,
dnr 327-620/2012*

Ärende

Föreligger ärende dnr 090501-133/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som sitt yttrande över rekommendation av KSL att teckna överenskommelse mellan kommun/stadsdel och Stockholms läns landsting om WebbCare.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 20 Anmälan av fördelning av medel för utveckling inom demensområdet

Ärende

Föreligger ärende dnr 070101-61/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 21 Anmälan av remiss av Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom i särskilda boenden

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 327-577/2012

Ärende

Föreligger ärende dnr 0402-125/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och ledamoten Helen Jäderlund Eckardt (FP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C).

Vice ordföranden Christopher Ödmann m.fl. (MP) avstår från att delta i beslutet.

Ledamoten Torun Boucher (V) yrkar bifall till eget förslag till beslut med stöd av ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S).

.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) och ersättaryrkande från (C) och ett eget förslag till beslut från (V) med instämmande av (S).

Ordföranden finner att (MP) inte deltar i beslutet.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner majoriteten för förvaltningens förslag till beslut som stöds av (M) och (FP) med instämmande av ersättaryrkande av (C).

Äldrenämndens beslut

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

Äldrenämnden godkänner anmälan av förvaltningens svar på remissen ”Socialstyrelsens förslag till föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanningen i särskilda boenden” och lägger den till handlingarna.

Reservation från (V) och (S):

”Vi yrkar att äldrenämnden beslutar att lämna följande yttrande med anledning av förvaltningens svar på remissen ”Konsekvensutredning – förslag till föreskrifter och allmänna råd om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanningen i särskilda boenden”:

Handläggning av remissen

Vad vi förstår hade äldreförvaltningen sitt yttrande klart den 2 maj. Vi ställer oss därför frågande till att inte äldrenämnden fick ta ställning till ärendet på sammanträdet den 15 maj. Inte heller kommunstyrelsens pensionärsråd har fått yttra sig före remisstidens utgång i detta mycket viktiga ärende för vår äldreomsorg. Att hänvisa till kort remisstid duger inte som argument för att detta ärende – som stadsledningskontoret betraktar som exceptionellt – har undandragits politisk insyn i äldrenämnden och pensionärsorganisationernas insyn och möjlighet att uttala sig innan kommunstyrelsen fattar beslut.

Remissen

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att ta fram vägledning för kommunerna om ansvaret för kvinnor och män med demenssjukdom och bemanningen i särskilda boenden. Det är ett synnerligen angeläget uppdrag för att säkerställa att alla demenssjuka får den goda äldreomsorg som de behöver och har laglig rätt till, enligt socialtjänstlagens värdighetsgaranti och Socialstyrelsens riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom.

I likhet med Socialstyrelsen bedömer vi att det är för låg bemanning i demensvården och att det finns en klar koppling mellan god kvalitet och tillräckligt med personal. Socialstyrelsen beskriver att det allt för ofta är bemanningen som styr och inte den äldres dygnsrytm och vanor när man får stiga upp, duscha, äta, gå ut eller lägga sig. Bristande bemanning motverkar möjligheten att arbeta kunskapsbaserat. Att uppföljningen på individnivå brister förklaras också ofta med bristande bemanning. Socialstyrelsens riktlinjer upprätthålls inte idag.

Enligt svensk och nordisk forskning är det centralt att personalen har tillräckligt med tid för de äldre. Internationell forskning stödjer att personaltätheten troligen är den viktigaste förutsättningen för en god äldreomsorg. Huvudfrågan för en god äldreomsorg och demensvård är således tillräckligt med fast omsorgspersonal som har rätt sammansatt kompetens och tillgång till handledning, stöd och möjlighet till reflektion i sitt dagliga arbete.

Däremot har vi svårt att se fördelarna med den kraftigt utökade biståndsbedömning som föreslås Istället för att reglera bemanningstalet, vilket vänsterpartiet förespråkar, vill Socialstyrelsen att det särskilda boendet regelbundet ska redovisa hur bemanningen ser ut i förhållande till det totala behovet av hemtjänstinsatser. Det

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

förutsätter ett individuellt hemtjänstbeslut där insatsernas innehåll och omfattning är detaljerat reglerade.

Stadens revisorer har kritiserat schabloniserade beslut om heldygnsomsorg, men vi menar att steget till att detaljreglera på det sätt som Socialstyrelsen föreslår är att gå för långt. Det måste gå att beskriva och följa upp äldres individuella behov och önskemål utan att detaljreglera biståndsbesluten. Frågan är om det ens är möjligt med detaljerade biståndsbeslut, eftersom behovet av vård- och omsorgsboende ofta uppstår i ett akut läge. En sådan ordning ger inte möjlighet att ta hänsyn till de äldres dagsform och riskerar trots goda intentioner att försämra demensvården genom att göra den stelbent och formalistisk. Dessutom går förslaget stick i stäv med ambitioner att frigöra biståndshandläggarnas tid från onödigt detaljerade beslut till mer av socialkurativa insatser och en förbättrad individuppföljning. Förslaget behöver i dessa delar göras om, så att det fungerar som ett stöd för en god demensvård.

Stadsledningskontorets invändning att det som Socialstyrelsen vill reglera i biståndsbesluten redan står i stadens avtal med utförare håller däremot inte, eftersom avtalen helt uppenbart inte är tillräckligt bindande idag. Det får vi återkommande exempel på i stadsdelsnämnderna. För att komma tillrätta med bristerna borde staden i förfrågningsunderlagen ange vilken bemanning som inte får underskridas, enligt den nivå som Äldrecentrum kommit fram till. Det är särskilt viktigt med en norm i avtalen med privata utförare, som har visat sig ha ungefär 10 procent lägre bemanning än kommunal äldreomsorg.

Att det är möjligt att beräkna vilken bemanning som krävs för att uppfylla dagens kvalitetskrav har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum visat i sin rapport *Lämplig bemanning i boende särskilt avsett för personer med demenssjukdom*, rapport 2010:10. Där framgår att nivån bör vara lägst 1,1 vårdbiträde/undersköterska per boende och aldrig färre än tre personal dagtid. Ett bemanningstal enligt denna nivå är i förhållande till de regler som gäller idag ingen ambitionshöjning, men i praktiken har många särskilda boenden en lägre bemanning och lever alltså inte upp till dagens krav. Normen behöver inte bli ett tak, om det klargörs att bemanningen måste vara högre (permanent eller en period) beroende på lokalernas utformning, personalens kompetens och om det finns boende med särskilda behov.

Med tanke på hur verkligheten ser ut i kommunerna krävs att staten tillskjuter resurser för att bemanningen ska nå upp till normerna. Finansieringsprincipen ska gälla. Vänsterpartiet öronmärker 1 miljard kronor i tre år för mer personal i demensvården samt ytterligare en miljard kronor till äldres egen tid, dvs. 1 miljard kronor år 2012, 3 miljarder kronor år 2013 och 4 miljarder kronor år 2014. Dessutom värdesäkrar vi statsbidragen med 2,5 miljarder kronor, vilket ger 2,5 miljarder kronor mer år 2012, 5 miljarder kronor mer år 2013 och 7,5 miljarder kronor mer år 2014.”

§ 22 Anmälan av ansökan till Socialstyrelsen om statsbidrag för att implementera de nationella riktlinjerna för vård och omsorg för personer med demenssjukdom

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

Ärende

Föreligger ärende dnr 070303-167/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 23 Anmälan av månadsrapport för äldrenämnden för tiden t.o.m. den 31 maj 2012

Ärende

Föreligger ärende dnr 0107-19/2012.

Yrkanden

Ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) med instämmande av övriga ledamöter och med instämmande av ersättaryrkande från Madeleine Sjöhage (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 24 Anmälan av protokollet från branschrådet den 27 april 2012 Dnr 0107-19/2012

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 25 Protokoll från äldrenämndens råd för funktionshinderfrågor 7/2012-06-05

Ett brev från ordföranden i äldrenämndens råd för funktionshinderfrågor Louise Lindström från den 2 juni 2012 med synpunkter från DHRS angående nämndsärendet § 7 ”Rådgivande funktion för funktionshinderfrågor i äldreomsorgen” (dnr 0708-101/2012) anmäls. (Brevet dukades till förmöten).

Äldrenämndens beslut

Äldrenämndens protokoll nr 6/2012-06-12

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 26 Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd 6/2012-06-05

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 27 Anmälan av postlista per den 30 maj 2012

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs till handlingarna.

§ 23 Övriga frågor

Ordföranden Joakim Larsson (M) tackar äldrenämnden och förvaltningen för det goda samarbetet under vårterminen och önskar alla glad sommar. Sommarhälsningar återgäldas av samtliga närvarande politiker och tjänstemän.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark
Nämndsekreterare